

**UCHWAŁA NR XVII/97/2025  
RADY GMINY RUDA MALENIECKA**

z dnia 30 września 2025 r.

**w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej aktualizacji prawa miejscowego w zakresie funkcjonowania dwóch pomników przyrody na terenie Gminy Ruda Maleniecka oraz utworzenia raportu stanu potrzeb w zakresie ochrony pomników przyrody**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 1153) raz art. 9 ust. 2 i art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 870) **Rada Gminy Ruda Maleniecka** uchwala co następuje:

**§ 1.** Po rozpatrzeniu petycji w sprawie pomników przyrody znajdujących się na terenie Gminy Ruda Maleniecka, wniesionej w dniu 18 lipca 2025 r., postanawia się:

- 1) uznać za zasadną petycję w części dotyczącej aktualizacji prawa miejscowego w zakresie funkcjonowania dwóch pomników przyrody na terenie Gminy Ruda Maleniecka, tj. w zakresie utworzenia uchwał Rady Gminy Ruda Maleniecka w celu dostosowania prawa miejscowego do aktualnych przepisów wynikających z ustawy o ochronie przyrody i wyeliminowania niejasności w zakresie sprawującego nadzór oraz uaktualnienia danych;
- 2) uznać za bezzasadną petycję w części dotyczącej utworzenia nowego dokumentu w postaci Raportu realizacji programu ochrony zawierającego aktualny stan pomników przyrody i corocznego lub raz na dwa lata przedstawiania go Radzie Gminy Ruda Maleniecka z uwzględnieniem stanu zdrowotnego pomników przyrody, kompletności ich oznakowania, stanu otoczenia oraz koniecznych działań w celu zapewnienia ochrony, w tym prac pielęgnacyjnych.

**§ 2.** Uzasadnienie sposobu rozpatrzenia petycji stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

**§ 3.** Zobowiązuje się Przewodniczącego Rady Gminy Ruda Maleniecka do zawiadomienia wnoszącego petycję o sposobie jej rozpatrzenia.

**§ 4.** Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

**Piotr Tarasiński**

## Uzasadnienie

W dniu 18 lipca 2025 r. do Rady Gminy Ruda Maleniecka wpłynęła petycja dotycząca pomników przyrody, w części:

1 – aktualizacji prawa miejscowego w zakresie funkcjonowania dwóch pomników przyrody, tj. utworzenie uchwały/bądź uchwał Rady Gminy w sprawie pomników przyrody znajdujących się na terenie Gminy Ruda Maleniecka w celu dostosowania prawa miejscowego do aktualnych przepisów wynikających z ustawy o ochronie przyrody i wyeliminowania niejasności w zakresie sprawującego nadzór.

2 – wydania stosownego polecenia lub przyjęcie uchwały zobowiązującej organ wykonawczy do cyklicznego przedstawiania Radzie Gminy – nie rzadziej niż raz na rok lub raz na dwa lata Raportu realizacji programu ochrony dotyczącego aktualnego stanu pomników przyrody, obejmującego ocenę ich zdrowotności, kompletności oznakowania, stanu otoczenia oraz potrzeb w zakresie niezbędnych prac pielęgnacyjnych.

Wnoszący wskazał, że na terenie Gminy Ruda Maleniecka, znajdują się 2 pomniki przyrody - na wszystkie 7 z terenu gminy, które funkcjonują, ale zostały utworzone przez organy, które już nie istnieją lub nie posiadają kompetencji do zarządzania pomnikami przyrody albo w akcie ustanawiającym nie wskazano sprawującego nadzór.

W myśl art. 18b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym rada gminy rozpatruje skargi na działania wójta i gminnych jednostek organizacyjnych, wnioski oraz petycje składane przez obywateli, w tym powołuje komisję skarg, wniosków i petycji. Natomiast zgodnie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach, petycja złożona do organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego jest rozpatrywana przez ten organ. Mając powyższe regulacje prawne na uwadze, Przewodniczący Rady Gminy Ruda Maleniecka skierował niniejszą petycję do rozpatrzenia przez Komisję Skarg, Wniosków i Petycji i zwołał posiedzenie na dzień 18 września 2025r. w celu zapoznania z petycją i zajęcia stosownego stanowiska.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji na podstawie zebranych informacji w sprawie, przeanalizowała zgłoszone zagadnienia i po zasięgnięciu opinii prawnej, postanowiła uwzględnić petycję w części dotyczącej aktualizacji prawa miejscowego w zakresie dwóch pomników przyrody w celu wyeliminowania niejasności dotyczących organu sprawującego nadzór.

Obecnie na terenie Gminy Ruda Maleniecka występuje 7 pomników przyrody. W tym dwa z nich tj. odsłonięcie geologiczne w miejscowości Szkucin oraz drzewo dąb szypułkowy w Rudzie Malenieckiej w Leśnictwie Czapla, zostały ustanowione w latach 1987-1993 różnymi aktami prawnymi. Odsłonięcie geologiczne zostało ustanowione Zarządzeniem

Nr 23/87 Wojewody Kieleckiego z dnia 02.10.1987r. w sprawie uznania za pomniki przyrody, natomiast dąb szypułkowy, ustanowiony Rozporządzeniem Nr 13/93 Wojewody Kieleckiego z dnia 30.12.1993r. w sprawie uznania za pomniki przyrody.

Rada ustaliła, że zgodnie z art. 153 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1478 ze zm.) - formy ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-4 i 6-10 utworzone lub wprowadzone przed dniem wejścia w życie ustawy, tj. przed dniem 1 maja 2004 r. stają się formami ochrony przyrody w jej rozumieniu. Zgodnie z ustawą z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie (tj. Dz.U. Nr 92, poz. 753 ze zm.), zwanej ustawą kompetencyjną, kompetencje w zakresie pomników przyrody, zostały przekazane miejscowo właściwym radom gmin. Zgodnie z art. 35 ust.1 ww. ustawy: „do czasu wejścia w życie aktów prawa miejscowego wydanych na podstawie upoważnień zmienianych niniejszą ustawą zachowują moc dotychczasowe akty prawa miejscowego”.

Zgodnie z tym - pozostają w mocy wcześniejsze zarządzenia podjęte przez Wojewodę odnoszące się do form ochrony przyrody ustanowionych na terenie Gminy Ruda Maleniecka. W wyżej wymienionych aktach prawnych dotyczących ustanowienia dwóch pomników przyrody brak jest jednakże wskazania organu odpowiedzialnego za nadzór nad pomnikami przyrody. Rodzi to wątpliwości w zakresie podmiotu odpowiedzialnego za sprawowanie nadzoru. W przypadku pomników przyrody ustanawianych na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody, tj. na podstawie art. 44 tej ustawy, uchwała rady gminy w sprawie ustanowienia pomnika przyrody określa m.in. sprawującego nadzór. W celu wyeliminowania niejasności dotyczących podmiotu sprawującego nadzór nad dębem szypułkowym położonym w obrębie Ruda Maleniecka oraz fragmentem wzniesienia tzw. odsłonięciem geologicznym w obrębie Szkucin, Rada Gminy Ruda Maleniecka uważa za zasadne podjęcie działań zmierzających do aktualizacji prawa miejscowego i w tym zakresie uznaje petycję za zasadną.

Postulat corocznego lub raz na dwa lata informowania Rady Gminy Ruda Maleniecka o stanie pomników przyrody na terenie Gminy obejmującego ocenę ich zdrowotności, kompletności oznakowania, stanu otoczenia oraz potrzeb w zakresie niezbędnych prac pielęgnacyjnych w formie raportu - Komisja Skarg, Wniosków i Petycji postanowiła nie uwzględniać petycji i zaopiniować petycję negatywnie. Z powszechnie obowiązujących przepisów prawa, w tym przepisów prawa miejscowego, nie wynika obowiązek odrębnego rocznego czy dwuletniego raportowania przez Wójta - Radzie Gminy, informacji o pomnikach przyrody. Rada Gminy nie posiada kompetencji, aby nakazywać Wójtowi podejmowanie czynności, które nie wynikają z przepisów prawa. Postulat corocznego informowania Rady Gminy Ruda Maleniecka o stanie pomników przyrody w formie raportu o stanie i potrzebach – Komisja sugeruje potraktować natomiast jako zalecenie wynikające z raportu Najwyższej Izby Kontroli wydanego po przeprowadzeniu kontroli w innych jednostkach samorządu terytorialnego.

Projekt niniejszej uchwały sporządzony został w oparciu o ustalenia oraz opinię Komisji Skarg, Wniosków i Petycji przedłożoną w biurze Rady. Uchwała wraz z uzasadnieniem stanowi zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji w rozumieniu art. 13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach i zostanie doręczona podmiotowi wnoszącemu petycję.

Sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.